

Sud Bosne i Hercegovine
Суд Босне и Херцеговине

Broj: S1 3 U 000332 08 U
Sarajevo, 07.11.2011.godine

Sud Bosne i Hercegovine u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Ljiljane Lalović, kao predsjednika vijeća, Fikreta Kršlakovića i Jadranke Brrenjo, kao članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Žanke Bajić, u upravnom sporu tužitelja Agencije za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo, Ložionička br. 3, protiv tuženog BiH, Konkurencijsko vijeće, Radićeva br. 8, radi poništenja rješenja tuženog broj 01-04-26-009-36-II/08 od 11.09.2008.g., na nejavnoj sjednici održanoj dana 07.11.2011. godine, donio je sljedeću:

PRESUDU

Tužba se odbija.

Obrazloženje

Rješenjem tuženog Konkurencijskog vijeća BiH br. 01-04-26-009-36-II/08 od 11.09.2008.g., tačkom 1. dispozitiva utvrđuje se da je Agencija za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo zloupotrijebila svoj dominantan položaj na tržištu pružanja finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga na području Federacije BiH, u smislu člana 10. stav 2. tačka c Zakona o konkurenciji, time što je ugovorom o preuzimanju i ustupanju prava za korištenje podataka u formi računovodstvenih iskaza o godišnjoj i polugodišnjoj uspješnosti poslovanja pravnih lica u F BiH, zaključenim sa privrednim subjektom „LRC“ Inženjering“ d.o.o. Sarajevo, utvrdila različite uslove za istu ili sličnu vrstu poslova u odnosu na druge privredne subjekte korisnike istih usluga i time privredni subjekt „LRC Inženjering“ d.o.o. Sarajevo dovela u neravnopravan i nepovoljan konkurentski položaj. Tačkom 2. dispozitiva, nalaže se Agenciji za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo, da u vremenskom roku od 15 dana od dana prijema ovog rješenja omogući privrednom subjektu „LRC Inženjering“ d.o.o. Sarajevo da zaključi novi ugovor pod uslovima jednakim onim u ugovorima zaključenim s drugim privrednim subjektima korisnicima istih usluga. Tačkom 3. dispozitiva, nalaže se Agenciji za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo, da u ostavljenom vremenskom roku dostavi na uvid Konkurencijskom vijeću dokaze o izvršenju obaveze iz tačke 2. ovog rješenja. Tačkom 4. dispozitiva, odbija se zahtjev Agencije

za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo za donošenjem privremene mjere u smislu člana 40. Zakona o konkurenciji, kao neosnovan. Tačkom 5. dispozitiva, odlučeno je da će se o troškovima podnosioca zahtjeva za pravno zastupanje odlučiti naknadno posebnim zaključkom Konkurencijskog vijeća. Tačkom 6. dispozitiva odlučeno je da je ovo rješenje konačno i da će biti objavljeno u „Službenom glasniku BiH“, službenim glasnicima entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Protiv ovog rješenja tužitelj je blagovremeno podnio tužbu za pokretanje upravnog spora, kojom predlaže da se osporeno rješenje poništi i predmet vrati prvostepenom organu na ponovan postupak.

Tužbom ukazuje da je Konkurencijsko vijeće osporeno rješenje donijelo bez da je pravilno utvrdilo činjenično stanje, ne cijeneći niti jedan stav tužitelja iznijet u odgovoru na zaključak o pokretanju postupka, kao i tokom usmene rasprave održane povodom sporne prijave o navodnoj zloupotrebi dominantnog položaja na tržištu pružanja finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga, a kojim su argumentirano osporeni navodi iz sporne prijave o navodnoj zloupotrebi dominantnog položaja na tržištu. Ističe da je njima nepoznat pojam „tržište finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga“ kojim operiše Konkurencijsko vijeće u osporenom rješenju. Tužitelju nije ostavljena mogućnost da bilo koju zainteresiranu stranu za pristup određenim podacima stavlja u manje ili više povoljan položaj. Tačkom III Odluke Vlade Federacije BiH o načinu finansiranja poslova koje će Agencija za pružanje finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga d.d. Mostar i Agencije za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo obavljati za potrebe korisnika, propisan je način na koji ove agencije, pa i tužitelj, finansiraju poslove propisane tačkom II iste odluke. Nadzorni odbor tužitelja donio je Odluku o naknadama za usluge Agencije za finansijske, informatičke i posredničke usluge d.d. Sarajevo broj 02-3792 od 30.12.2004.g., kojom se utvrđuje naknada za određenu vrstu poslova, pa i naknade za davanje prepisa računovodstvenih iskaza. Tužitelj je različitim pravnim subjektima, a koji su iskazali potrebu za tim, ustupao i davao na korištenje podatke o poslovanju pravnih lica sa područja Federacije BiH koja su po zakonu obavezna dostavljati završne, odnosno polugodišnje izvještaje o svom poslovanju. Obzirom na utvrđenu razliku u cijeni, koja je za parametar imala količinu računovodstvenih iskaza, tužitelj je sa korisnicima sklapao i ugovore, kojim su uglavnom bili precizirani količina traženih podataka, način i rokovi njihovog ustupanja, mjesto njihovog dostavljanja, te druge obavezujuće norme propisane Zakonom o obligacijama. Dakle, svaki od sklopljenih ugovora imao je neko svoje specifično obilježje. U odnosu na davanje podataka Hypo, RZB, Novoj banci i mikrokreditnim organizacijama, kao i korisniku iz Bugarske podnosilac zahtjeva nije priložio niti jedan valjan dokaz. Tužitelj smatra da se podnosilac zahtjeva služio neistinama i da je Konkurencijskom vijeću dostavio lažne podatke. Konkurencijsko vijeće je nekritički i bez valjanih dokaza prihvatio tvrdnje podnosioca zahtjeva kao činjenice. Netačne su i ničim argumentirane tvrdnje podnosioca zahtjeva da nema jednako pravo, kao i drugi korisnici usluga, da pod komercijalnim uslovima koristi spomenute podatke, a posebno je tendenciozna tvrdnja da „stav Agencije AFIP ograničava pružanje usluga potrebnih tržištu i na štetu je tehničkog razvoja i tržišta u cjelini“, a što je i u koliziji sa iznesenim tvrdnjama podnosioca zahtjeva da te iste podatke Agencija AFIP ustupa drugim korisnicima. Konačno predlaže da se tužba uvaži i poništi osporeno rješenje i predmet vrati na ponovan postupak.

U odgovoru na tužbu tuženi organ je predložio da se tužba odbije.

Sud je ispitao zakonitost upravnog akta primjenom odredaba člana 35. Zakona o upravnim sporovima BiH ("Sl. Glasnik BiH" br. 19/02 do 83/08/, pa je odlučio kao u dispozitivu presude iz sljedećih razloga:

Tuženi organ je zaprimio zahtjev privrednog subjekta „LRC Inženjering“ d.o.o. Sarajevo protiv AFIP radi zloupotrebe dominantnog položaja i protivno odredbama člana 10. stav 2. tačka c. podnosilac zahtjeva je u svom zahtjevu naveo činjenično stanje i okolnosti koje su razlog za podnošenje zahtjeva tako da je navedeno da je AFIP Odlukom Vlade Federacije BiH broj 567/04 od 16.12.2004.g. („Sl. Novine F BiH“ br. 74/04) o načinu predaje i obrade računovodstvenih iskaza o uspješnosti poslovanja pravnih lica u Federaciji BiH, ovlaštena zajedno sa Agencijom za pružanje informatičkih i posredničkih usluga d.d. Mostar da vrši prijem računovodstvenih iskaza o uspješnosti poslovanja pravnih lica u Federaciji BiH u cilju njihove obrade i analize. Odlukom je propisano da su obje Agencije dužne da ustupe podatke iz računovodstvenih iskaza nadležnim organima i drugim korisnicima na njihov zahtjev i uz naknadu, pa je o tom i ponudilo dokaze. Tužena je u postupku, primjenom člana 3. Zakona o konkurenciji, odredbi člana 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta, te odredbi člana 6. i 7. Odluke o ustupanju podataka iz računovodstvenih iskaza, utvrdila da je podnosilac zahtjeva sa AFIP i FIP 16.12.2004.g. sklopio ugovor i dana 09.05.2006.g. Aneks Ugovora o ustupanju prava za korištenje podataka u formi računovodstvenih iskaza o godišnjoj i polugodišnjoj uspješnosti poslovanja pravnih lica u Federaciji BiH, koji se nalaze u bazi podataka AFIP i FIP. Konstatovano je da je AFIP prilikom potpisivanja ugovora sa korisnicima svojih usluga primijenila različite uslove za istu ili sličnu vrstu poslova. Tako je u ugovoru od 17.10.2005.g. sklopljenim sa „Sarajevskom berzom“ AFIP kao predmet ugovora utvrdila ustupanje prava na korištenje baze podataka AFIP, koja se odnosi na godišnje i polugodišnje finansijske izvještaje tj. bilanse stanja i bilanse uspjeha, te posebnih podataka, što nije slučaj sa ugovorom potpisanim sa Podnosiocem zahtjeva gdje je kao predmet ugovora utvrđeno ustupanje prava na korištenje podataka u formi računovodstvenih iskaza o godišnjoj i polugodišnjoj uspješnosti poslovanja pravnih lica u Federaciji BiH. U ugovoru od 18.04.2006.g. potpisanim sa „Prvim faktorom“ d.o.o. Sarajevo u članu 2. istog ugovora određene su cijene za narudžbe od 100 do 1000 pravnih lica u iznosu od 30,00 KM po jednom pravnom licu, dok je u ugovoru potpisanim sa Podnosiocem zahtjeva cijena od 30,00 KM po jednom pravnom licu određena za naručene podatke od 11 do 100 pravnih lica, kako je navedeno i u Odluci o naknadama, te da je AFIP različitim strankama potpisnicama, prilikom zaključivanja ugovora ponudila različite cijene za istu vrstu transakcije. Naime, za narudžbu svih godišnjih iskaza po jednom pravnom licu AFIP je odredio cijenu od 2,00 KM u ugovorima sklopljenim sa „Sarajevskom berzom“, „Volksbank, Leasing BH“ d.o.o. uz uslov otkupa najmanje 4500 kompleta finansijskih izvještaja godišnje, „NLB Tuzlanskom bankom“ d.d. Tuzla bez dodatnih uslova, „Raiffeisen Brokers“ d.o.o. Sarajevo bez dodatnih uslova, te TEC“ Sarajevo uz uslov otkupa 2500 kompleta u prvog godini i u svakoj narednoj najmanje 1000 kompleta, „Prvim faktorom“ d.o.o. Sarajevo bez dodatnih uslova, dok podnosiocu zahtjeva cijena od 2,00 KM nije ugovorom niti ponudjena. Imajući u vidu utvrđene činjenice i izvedene dokaze koji su cijenjeni pojedinačno i u međusobnoj vezi Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da ugovor sklopljen između AFIP-a i podnosioca zahtjeva, ograničava, spriječava i narušava tržišnu konkurenciju na relevantnom tržištu, u smislu odredaba člana 10. stav 2. tačka c. Zakona obzirom da utvrđuje različite uslove za istu vrstu posla, odnosno ustupanje prava za korištenje baze podataka i različite cijene za istu vrstu usluge, te na taj način dovela podnosioca zahtjeva u neravnopravan i nepovoljan konkurentski položaj. Što se tiče zahtjeva za donošenjem privremene mjere iz člana 40. Zakona, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da se nisu stekli uslovi za donošenjem takve mjere iz razloga što će se te nepravilnosti otkloniti u roku od 15 dana, kako je naloženo rješenjem, a radi čega je i

odbijen taj zahtjev kao neosnovan. Takodjer zahtjev podnosioca za naknadu troškova za troškove pravnog zastupanja, Konkurencijsko vijeće je u skladu sa članom 108. stav 4. Zakona o upravnom postupku odlučilo da će se o istim naknadno donijeti poseban zaključak.

Pravilno je tužena postupila kada je utvrdila da je AFIP d.d. Sarajevo, zloupotrijebila svoj dominantan položaj na tržištu pružanja finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga na području Federacije BiH, u smislu odredaba člana 10. stav 2. tačka c. Zakona o konkurenciji, a time što je ugovorom o preuzimanju i ustupanju prava za korištenje podataka u formi računovodstvenih iskaza o godišnjoj i polugodišnjoj uspješnosti poslovanja pravnih lica u Federaciji BiH, zaključenim sa privrednim subjektom „LRC Inženjering“ d.o.o. Sarajevo, utvrdila različite uslove za istu ili sličnu vrstu poslova u odnosu na druge privredne subjekte korisnike istih usluga i time privredni subjekt „LRC Inženjering“ d.o.o. Sarajevo dovela u neravnotežan i nepovoljan konkurencijski položaj. Takodjer, pravilno je tužena odlučila kad je naložila AFIP d.d. Sarajevo da u roku od 15 dana od dana prijema rješenja omogući privrednom subjektu (LRC Inženjering) d.o.o. Sarajevo da zaključi novi ugovor pod uslovima jednakim onim u ugovorima zaključenim s drugim privrednim subjektima korisnicima istih usluga, kao i da u ostavljenom vremenskom roku dostavi na uvid Konkurencijskom vijeću dokaze o izvršenju obaveze iz ovog rješenja. Pravilno je postupljeno i kada je odbijen zahtjev AFIP d.d. Sarajevo za donošenje privremene mjere u smislu člana 40. Zakona, a kako je to i obrazloženo, te odluku o troškovima podnosioca zahtjeva imajući u vidu da će se o tome odlučiti naknadno posebnim zaključkom.

Odbijanjem člana 42. tačka (g) Zakona o konkurenciji („Sl. Glasnik BiH“ br. 48/05, 76/07 i 88/07) regulisano je kada će Konkurencijsko vijeće donijeti rješenje po odredbama ovog zakona, a član 10. stav 2. tačka c. reguliše zloupotrebu dominantnog položaja jednog ili više privrednih subjekata na relevantnom tržištu, s tim da se zloupotreba dominantnog položaja posebno odnosi na primjenu različitih uslova za istu ili sličnu vrstu poslova s ostalim stranama, čime ih se dovodi u neravnotežan i nepovoljan konkurentski položaj.

Istaknuti tužbeni prigovori nisu osnovani, jer ne proizilaze iz utvrdjenog činjeničnog stanja i izvedenih dokaza. Naime, odredbama čl. 3. Zakona o konkurenciji regulisano je utvrđivanje relevantnog tržišta. Odredbama člana 4. i 5. Odluke o utvrđivanju relevantnog tržišta („Sl. Glasnik BiH“ br. 18/06) regulisao je da se relevantno tržište određuje kao tržište određenih proizvoda ili usluga, koji su predmet obavljanja djelatnosti privrednih subjekata na određenom geografskom području, a relevantno tržište proizvoda da obuhvata sve proizvode koje potrošači ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim. Obzirom da je Odlukom Vlade Federacije BiH br. 567/04 od 16.12.2004.g. („Sl. novine F BiH“ br. 74/04) određeno da su tužitelj i Agencija za pružanje informatičkih i posredničkih usluga d.d. Mostar jedine koje su ovlaštene da vrše prijem računovodstvenih iskaza o uspješnosti poslovanja pravnih lica u Federaciji BiH u cilju njihove obrade i analize i da su stavljene u dominantan položaj na relevantnom tržištu, tužena je kao relevantno tržište odredila upravo tržište finansijskih, informatičkih i posredničkih usluga, što je ujedno i predmet obavljanja djelatnosti tužitelja. Iz navedenih ugovora vidljivo je da je tužitelj primjenjivao različite uslove za istu ili sličnu vrstu poslova sa ostalim stranama, a čime ih je doveo u neravnotežan i nepovoljan konkurentski položaj a što je Zakonom o konkurenciji i odredbama člana 10. stav 2. tačka c. utvrdjeno kao zabranjeno konkurencijsko djelovanje, odnosno zloupotreba dominantnog položaja. Dakle, prigovori tužitelja da je tuženi organ nepravilno i nepotpuno utvrdio činjenično stanje nije osnovan, jer ne postoji protivječnost u pogledu utvrdjenih činjenica, pa i po ocjeni ovog suda utvrdjeno činjenično stanje ima podlogu u rezultatima

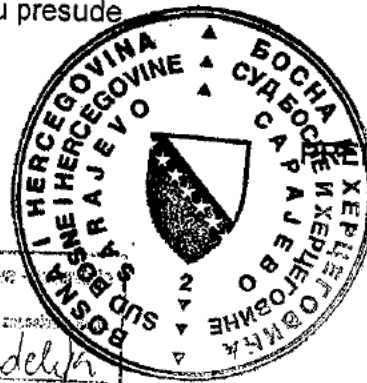
provedenog postupka, te je izveden pravilan zaključak o bitnim činjenicama na koje je pravilno primjenjen materijalni propis. U toku postupka tužena je u smislu odredaba člana 39. Zakona o konkurenciji zakazala usmenu raspravu, pa je data mogućnost tužitelju da iznese sve svoje primjedbe i prigovore. U osporenom rješenju navedeni su razlozi o odlučnim činjenicama i o dokazima provedenim u postupku, pa tužitelj neosnovano u tužbi ističe prigovor povrede pravila postupka. Pobijano rješenje doneseno je na osnovu pravilno i potpuno utvrđenog činjeničnog stanja, pravilne primjene materijalnog prava, pri čemu nije počinjena povreda postupka u donošenju konačnog upravnog akta, radi čega je tužbu tužitelja trebalo odbiti.

Ostale tužbene navode Sud je cijenio, ali je našao da ih nije potrebno posebno obrazlagati obzirom da nisu od uticaja na valjanost odluke, a vezani su za odluku o glavnoj stvari.

Imajući u vidu navedeno, Sud je primjenom odredaba člana 37. stav 1. ZUP-a donio odluku kao u dispozitivu presude

ZAPISNIČAR
Žanka Bajić

Tačnost prepisa potvrđeno
Ovlašteni zapisnikar
Eldina Muhdelya

PREDSJEDNIK VIJEĆA
SUDIJA
Miljana Lalović